

Wiel
WO
(1394)
Jadwiga Simerauka
Komendańska Kompanii
Absolwentska prawa U.J.

7344

~~Wiel~~
Arestowana 4 listopada 1939 na granicy Polsko-
Węgierskiej - Słynka koło Sławek.

"A kca byga?" - padzy uagle Nowa. Nie odpowiadajac -
Taw; odpowiadajac byly najblizsze 22 mienice. Instrukcje

W Kaniuchcie u. K. D. u Skolem polegajace na sotygu, ie

~~go rozumie i najinbadnyu unobaditcu odnysaw mie~~
polegalo na co 15to minutomyu bradeniu mie, oduy-
baniu spowrotem na tworsp Pawly horysana i suoru
"geborke xogu" a zabawicoue wotalo o stej rano

(od 16 poprucyiego dnia) Jmionis reurip ~~stomno~~

W crane ^{koji} spuzle jedyne moze jedwabna kambiucja.
jedyna pamiatka w ~~stomno~~ reur.

W obwie u Skolem, w Baraku radueli, ciastota wje

dla myobienis it fignymych poryle ty was ue podnoire

gdre leiy nos cepet; hare go prenicie ue dnyg Hroy

chotki. Wasypulgo diua gdy nos wimro u wiony dcreny

du was hxybne dereliny jado pphor prenicienia

go na poprudie uiejce i tak u wotko.... Goystel gndue,

siuej, jui jacta mo: bilumantopucioy - a my

odhnyramy uone uortiwoci uwpelrei hpiclomyel

(innyel nie uowny) re Horeu tyelre omnyel cepet

pod enyngiu akieiu palupcyu, "z nytki" wotrewomy

di do uage i: byz myjemy ryeludate ciaba polnyrojsce
 di ochranu chorupis lodu. Woda pnyfornine uie eos
 jense: od inech dui dokajemy wodę wnyuicrowy el
 i losciach - chochilo na caty dniei - popobudui w boraku
 7344
 am stadu wody - jedua i koleicuel malleje i uie uoiens
 ję ocuic. A w studii jebuo ~~wody~~ tyllio jny uiej stan
 jau i baguicem. Pertratorijj i uim, gdy uie elyrc
 wgonstliwym uitereniem, se jego plecaui jednym
 sheliem mearu rj do pompy, ale w tej sauej churci
 "nie szjed" uosobnie uosobiane w jichielnym bo lu
 w plecech od uderenie kancrnie porbauie mnie
 miadole i pnyfornosici. Zai uiepelorany kenuelouit
 olouu oerery rly w mitym uimiceluu "maerko emio
 me yodir kakh cofaki". Ale mnie uie ial tyll
 jenuu uickawosicel uelie na mnie.

Podrozi jortionym wagonem - 40mercyz i my chire
 helicty - jnyjedrauu do babci do Sauitawona. God cnyjny
 elicem konwaju jrowachs mnie pod ruieniomy adres
 aily ję 3godrimem celawiu na mnorie uprowachic
 us. do? do budytkuu uisruicue. Wsoli longfau, drowak-

-3-

Tęży Nigerny rapach Parisii (~~wielki i jonyj meci, se to bania~~)
i ramyhojz mmie i ~~lotowale~~ w ualawilijf budce jak mi
si i w pisanij elinli rdzi Felfsuiiczej. Dzynt klucera i
rosajz samo. Suheru aparatu dla polserecia dy ~~szpajm~~

C i w rnszdhuicem i celowosic - nie usjadzys. Molekule Pawla
smune do wiczkunio w sluzeracej porycji, a puzer 5 elinli
i suficia splywa szclote choratowemplyenne ponicture.

Budri mmie uoddy zros spiewajacy Ratz i Moroz uosn
Ostrownsli, so elinli ordyuarne ryzniska w uatw mi jenne
~~ziernomnyu~~ jeryku, odstony uolereci, jeh i zros milkunio.

Jaki dy po'niej clonradzys byt to 13 letni uerem zinnoyakny
Po 21 godlinach spsdronych w tym pamiencemiu, sicofijela
i glocue clawradzys dy, ie to byt pomysluz bo drowca
nie wiceliat co uolrie z 2 us kolre'ami wo'rod 40 tu lugnygny.

A potem (pierrez w uosim ryzim) cele wpricemo.

"so jedynce" Gosob szobronych ue 1 dnyem Fortiu i 3
^{niemi-hoch} Fortioch - w elinli spaz' nie wsluo, sicobliny w prach ^{hzi w ronych} spazti.

~~w uat dnych lorie k leipz i wnuowicany h'otra za co. Same~~

~~1937~~
 metode chimery - sošli woaričeli mojščerkon chalic-
 nych (~~precie to pamiennyh~~) hódre agenta wyriadu
 hódre domobrodca si o pracy brata dopiero u churli
 arentowawio, 20 letnia Ukrainka se spawolirowanymui
 uogamui, hódre uicapałruie wostaje wius prodawic,
 jeliyi i my "pikrienyki" uickinički ^{z granicy} ~~z granicy~~
 u jali si ~~zamiuče to ešče hoje 17. 11. 1937.~~

Potem cela ułr. 51. 6 žydówk, 1 Ukrainka, i 1 dca
 roodriche - postytulko, i ja. Žydoŭki rad wyuowue se
 přemyšl uosteniabow brawadnych jeres sau, jesus i praus
 ale septem wšod bilie ^{opriadałs} ~~seps~~, se oue wyjols, to precie
 oue chudoty tyłho uerimie (to tyu uicpie fabns uo
 uie) sa wotri' uo žyie, oue bandro čuip i uruajp uone
 narunkii - Tak Padnie ^{preiče žyie} ~~moł~~ myglode 220. murówk wženemyl

Spiš z Parastup na jednymu šimniku - se zamordowawio
 oja nedri jui 6 lat, skarije ui w noy žyne saunt-
 usorawie sksowolue i jiořiye mui prekupie' mojs
 jonyš jiwnejego eranego žiuiowšego chlebo. [Uie uau
 papiošow, ale uo. je žonia - šlodriche - uo doje ui
 ozymiui auu jednejo. Potem je došajs sa jednejo

ze wspomohotoreh - ona nie ma, ino chodit po celi
 jarmaroczne sarkaweniawne Howe „h... jej mat' sama
 jali, a mnie nie da” - . A potemu etap, prer dno
 nidy usseru nie podwoiru, rbielonyh ransimetyeh
 kere bje more au ter ^{staj} woid uich? - i uagle ransony
 ja jaliw tylnetha nidiujej we framudre dno, zdunony
 jner tyly i pnerarenie glos „Jadizic” - jercu ceino
 w ocrach, - wleky mnie do wajblirnyeh dnuw ubornej --
 i jiri niogdy... Transport jak wny dnie - juno, uieopala-
 my wagon tydpcy, brali wody lisanie raki potnyjele
 swiepiu rberangue z dachu wagonu, wny, gfo'd i
 uocue dluhipee harki po dawlue i pncipgly hnyk
 rucienomy z odgorem smatow jny wione jichieluego
 ryku lekomotywy.

Udessa - to ete mnie duonee tarawomy, i wescy
 nj ne kowich kach wiprienny sawodid „zopisau bopere”
 brauo, ~~gmaty~~ pawilony wiprienne, Tardua co dwa
 ty godnie i maleitkie podwoitko stocraue nyrolim omula

na krótko ras w tygodniu w lice 3 razy wynawiedrowa-
 was na „spacer”. Na murach strasząca lawastrem
 kamienie lub 2 trudem rdzawego gładzie - imiona,
 pytania, gdzie jesteś, ja ryjs - rdrowe. Pierwszego dnia
 w moim spacerze malowała karcierka od nich z uszkiem
 Jankowicz, z ich urzędowym gładzie - chemy jankowicz-
 Torc i sybilnego zapadnięcia spraw. Wtedy [był lipiec
 - gorzej osiepnął karcierka i ryjski świątobliwego
 nieba do krótko nie mogły dotrzeć szereg białymy
 (jankowicz w Paris) gdy urzędowemu, rozgłoszając
 się Trudnie opowiadał nam o gładzie 30 roku, gdy
 walki majdowały na ulicach rdzawie z gładzie psy
 i karmity niemi swoje dzieci by... i tu usta starzej
 pomarszczonej kobiety (28 lat) dris... by jejem zjadac
 w Paris dzieci. W krótkich urwanych rdzawach ci
 ludnie wierpicy górej wir my bo w Parisym kraju
 - ~~obstępa Paris, węgrolski~~ opowiadał jako jankowicz o cyjus
 co byci musi o gładzie, usdry i ich ~~własnym~~ rozumieniem
 Oni jankowicz na wie nie czekał. Wals wojenne wir walucie

Wz sciama celi wyte z gbolno w mur, kichalost nie
razmanowane rapuem widniejs dowe „za zmo?”

W celi jed nos 8 - uasie ^{rozprawy} ~~dosrorenyue~~ z pogardy uaymgo
to sels inteligentny - Uerymy ty ^{rozprawy} ~~francuskiego~~ i ~~ucenielijs~~

Poradimny dyskurje na opolue tematy, smyemy uasenia
w tym, ie jereie chyba kiedys bzdrie polskie kobieie ornice
tutue (nie myslatysmy wlede, ie w soki pojniej uasenia
ty ^{z nasz nos plunowy} ~~realizujz~~.) ^{z nasz nos plunowy} ~~Dostajemy~~ hoiziki w rozjstwie jazyku.

Propagande jreieka uasie do obricdumyeh bajek,
ohrusnie raris w ustach 6 cio ledniego uolue - behetue
bajli - jowiera, hony jenua onych ronesiukow o
ogromie ite, budle i niegodniwoci jalkini jreiektusy

~~z~~ ^z ~~hospitализерне~~ hroje. W hoidy nie uat hrouie.
Jozie Stalua, podrocl usodniej z transparentami i t.p.
A tymczasem uienpce uijajz podobne do siebie, ~~chlonci~~
~~Fab bernadziejac~~ orjmiue jeduz uodniej to ty ~~shauyue~~
muni. Waucylysimy ty mziernego alfabetu (jenie w Hau.
od ~~stajeh~~ ~~wjznuoweh~~) zalunja jreie holerantki uasenie
hotos jreie sciama. Coi z tego ie wpatie i wraobite
na kitha goduin do te celi horenu z wicllunio.

Ueronymi plustruouui i re wraco ~~prukunje~~ i joraciuue

ale niemy, ie Morgylna dostala 5 letni wyrok do Kara
 gandy i ie w ponownej w ubitosci zarosci ~~prali~~, ie
 byly niadsenosci z frontu. Nas przyjaźniejszy nie
 pamietali w moze rzyngaryni rzhoni i uogamni i nie
 7344
 kopali - Slady tego niadialy hsteriauli siedlaca z celi
 z Rozjaulonni - nas dochodit tytko pucubliwy hmyh
 bohu - a raz cudowno Amc Mania. Nie usyrodlymy
 jej jeteu nigdy swariorata, zabrali gdris inobrig.

Jence byly deause spingstysyere - "Wocly przytopyty
 do wojny po dranie Steiuce, Grendeni uorb, Fosie
 bedie brude pres prasli justyui, Jaduige bedie
 z Traku", juro przyjdzie nowe "Genia"; i jynsk.
 X some dorowryni uoporo'v nie roiniba ty unygu od
 innyeh gresvata, opnyshive, ^{ochotni} ~~shytrac~~ ~~shytrac~~ ~~shytrac~~
 jikowata by nie podelodnie do rabięgo deshoni
 shus. Gurego dnia werte do celi z awantur, ie
 podolge jence nie mysa i rotamita uoni obdel i lillie
 hericulle papieren " bo try wane jady do swore na
 meluoi - uapirnie do rodm, ie inyerie " - ~~shytrac~~.
 Ale talig Seicis spathou'au tytko jedus.]

4 kwietnia 1906 roku wysłaliśmy ci list do której już widzę
 czy to naprawdę możliwe - widzę nie widać. Wyrok 5 lat ~~pracy~~
 obrotu pracy - Pałma wie kłopoty, lecz tuż się rozbawia
 driskujemy odnieć z myślą pisaną „tylko tyle” i odle-

driny odpowiadając tęsknie widnieć do tej samej
 które cześć i bronię i wdzięczność. [I pałma palnora, religijna
~~wasz~~ ~~godności~~ ~~serwisa~~ (Serwis zginął logiem) dohonoru
 przez kłopoty w czasie 10 miesięcy. (choralicytym, i
 w Pałmie wojny bandy cyfry asydonat przy kłopotliwych
 miesiącach, u miesiącu kłopotliwych)]

Wszystkie etapy podróży - Odessa-Charłom widać się od
 zimnego - upał, Frucht, 80 latki ~~obozowych~~ w jedynym
 wagonie - tuż się obywateli ~~uformowa~~ ~~autonomicznie~~ ~~rozprawy~~
 najlepiej widzą na przykład ~~uformowa~~ ~~autonomicznie~~ ~~rozprawy~~
~~niektórych~~ ~~wypracowania~~ ~~jedynca~~. ~~przeglądano~~ o międzynarod-
 nych ~~trud~~ ~~gotobach~~ ~~bradnery~~ ~~ignoracji~~ i ~~rozprawy~~ te
 wzdłużnym ~~do~~ ~~miękkim~~ ~~dykce~~ na was z góry ~~do~~
~~Tak~~ ~~co~~ ~~spanione~~ ~~us.~~ ~~ich~~ ~~chudym~~ ~~ile~~ ~~wony.~~ ~~Ma~~
 16 kwietnia ~~by~~ ~~gdy~~ ~~czy~~ ~~państwa~~?
 wie może się sprzeć ~~zakonie~~. ~~Stawiając~~ ~~was~~ ~~jedem~~

z uoych dorozn, ktory wieje duozhnie demenjo wa
 uone romony pner scious. Holenajpe paleem u deski
 wagonu mo'nis es o min myjs pokupyci si ruzjo-
 mym i blitshim mu ruzjonem usielk wyso'tonanyml.

W berskiej wicilubowci ~~ten etona~~ ^{pocharze mi} ~~ryjige do mnie jny~~
 wie wie, czy jui wledy eubam, ie z Papicior ~~do~~ ~~ryj~~
~~z Papicior~~ z Papicior myjsk na welusci, czy poprosze
 potwela miiany i uadrije na wyrenie rictonyel pol
 i laroz poduico. mnie radonue. Sdy 17 wresnie
 z godi. 9 rucior puelnacerobam brany obom me hi edue
 Pome, ie obony si puelnemy ro'mio w rok potem o tej
 daucej godinie.] [Lodobam sili fiersyblieem w ceelu Tokorui.
 Drewniane mylocione pner uoje holeraulii paciorkii
 w b adobam do chylia, jedym nuklem uwoit'ame
 rancis clinique monyng ~~zapanatrobam~~ wozeratam
 pod by ze 3 minuty rytyngi go, myzypa: horaliki
 i rypa: uoxe jonyj. Tak 12 jochin na delyw uiege-
 lanyu ceelu w dreim domonyu jence hombluromie
 hothiej huwicence i rshowirakunytyle ze lanyek
 smat] [Powo't do ~~duwagego~~ i ronsuer runego kabo

opalonego baroku, atmosfera mozoi' sto. Illusnel
 & Rumunji, i obecni' ruiniujace si v dnih Tsklav
 kdy moze byt unosi' na juverlu pred rlyzycnu opucin
 i vidici tytko plomici i styni' stromy v' samej duhy.

Od vnes'ia do mora spalau na des pyery na h'onej
 v'isicelofau droj' zdjsty i iuhie koubrievu prylst
 h'ustoty i ^{inurylam o cieple.} ~~uromerovych zhlavicaeh~~. De v'oystlich
 h'ocir nie h'ocnyto h'imitov v'ogole nie byso. Tjak Tskho
 spoglydoh v'usli ^{ub. h'uyitine joridovetku pierzhu i h'olter} nie tytko van ale v'asny "vospisatichie"
 kdy p'ychodite na godiny do vas i T'umcleryse
 v'arosi' pravy, samorapanie si i T'umcleryse co to jest
 komunitru i jak go ualery occieci. Mysny go occieci

uaterijie. S'mid prypol' vas rouo do pravy, h'arod
 v'staure' si pred brans' r'volupi', r'vorupi' foto, iety
~~te sp'ov'icome f'ra.~~ i v'huseny' prami do ceelu na svoje
 stauovrisko. S'tah codrienie. S't'p'ialau, na v'oystho,
 nie b'andro panist'au novistie i imane, s'ynicje i v'ruony
 v'oystho v'oloto si jedualit' b'udny plams v' drugim
 6-cio m'ierpennyu d'horicie. Facyua si od ualerynej
 v'auki, podnu brere v' j'ov'olovnie case cislo sto

histórego puzhije iz sawsauriona bétirua, i kaisly ruck
 poroduje slupny ból ryneem obdieraujej stóry - a praco
 waí Traba. Siť mie waí Hač, sićhieć ból mie powale,
 i rezultatem 400 gr. chleba i upe se stpeltěj hany
 goly li nesylinye idnowoi i stiiyni jedus prawduj
 smardus ryls i crasem butys i cubrem. Ener caty
 cras polytu u oborie war wydano nam 14 gks. cubru
 no. otat, nieostromyju ^{jeduka} ruckem stpeltajem i wysypalem
 wysyřlo - ale za to morio, byťo hraić niecierne
 suwadz, xlorionu u kopce kapusty, lub balem u cione
 praey u jalu niemialu lub 2 uowlicewko.

Famiztium - bytam byzadierne grupy 8 imwalistek
 i 14 Nonunho'u - schorowanyleh, wysyřduatyleh
 usyřnyra, hōnych tryudno u uosyju oborie.

Jako raclanie clauo sthramie porosatyelo no
 jalu niemialow, co lueh lub dwa Traba iz byťo
 rquiae by poduieć rquie, i mnicie do hore usioingy
 juer stpado. U cypu 12 jodun praey rebraw 3 hany ku
 lo ludrie chowy chup alto by' rohani alto umree
 ale hō mie wabotajet tot uie lunnajet" by dewis
 "

zakti uolirował alyu - co by było nie wolił i' tak jaśt nie
 bydzie to nie ma co. Bieunia ualejpe do storo'n upra-
 wianu. Skowu polskich inwalido'w lub tonicekich
 wstno woko uwojowanych wprnio'n, wosant chwastowu,
 wle uicobale orowu, hyle oddy' te obupie godruiny
 upalnego dnia, nie uawio'na, chuplo obowau do onobiego
 tchu - Co winno cebrła, ie saduty'smy j' do go'ry
 horoukami? ~~W~~ Pami' tam j'ierowy ciniu - j'ay na uowzu
 j'unkie gdrie mnie j'otawo ~~j'otawo~~ w uwoje - obopyrawie
 nowu J'owu w j'owu yel wrohu linji hety'onych. Wyel-
 d'ruiny ze braus rostawajpe barali, dorowu' na „wylow”
 i j'ny na. Paricuchad i pod obrowu' mudego brudate
 r uowstauionymu bagu'etem, obadowau topawu i
 hile j'awu idruiny t'hu. do Toru kolejowego - i wrohu
 uiego hopye i s'icujpe wielko opultite i hlepe ob g'ny p'ych
 homow' i w'arpej do ust i ocio'w „uowuho'ny” (uowuho'
 mowu) j'owuony j' uowp'od. kilome'r ze kilome'tru.
 J'ed' ie jedne paclo. uiejny'otomne i uo h'nyh
 „j'odnawajpe luelu h'nylat” nie owu' j' - to nie h'ny
 j'ed'.
 Z'owu obrowu' uogulomiuowu j'ruwiduowu uo
 godruiny Dlo. uo wylowu' 7 minut, uo j'udh'ujpe

kapitla chleba napysanego Siniestocznych rybch i nowu
 „muka slowoj”. Tutulich dui lyfo wiele.

Padol dener. Siedze u baroku na pyeraach sobiny
 sydelchouui zhouierchi - uouu. P otuk, Tnela ualre rily
 doatei opnoir nupy jenne tyryk jaglauki. de scianu
 puznicrony glosiul radiouy jouure uas o wellohui
 Tuacy ~~pa~~ u mitoranie puer uoiel krajie u kbynu
 jeresimy. ~~pa~~ Chita pueruy i padaje stoue
 „wojua rosyjsko uieuicche” Szpiera oddech u pueri
 ale obseruuj ~~pa~~ Rozjaukie - spojraty na tieki
 szklime, niepeure, oglonone, jalis brysk u oczech
 i. uictomlasiu sybho prawochoua uououa, e mysieci
 dui ilu zhouierch uelie Anna Siropieziura,
 ja mure pojic p woielk to jiu ty houey” i. t. p.
 [Is to habety z tak uouego „spei - kontyngentu”.
 Tuteligeneje, - rony dyptomator, aktorow, inzynierow
 skaraul uo P mis i 10 letnie rytyki tyllu dlatego
 se ty rorauui „uicbago naciouyeli” jert mathe
 z cotup suchasniug - prouba rily reuudat cotyki
 auououauo je re uijie nabec crepe zamkiueto slychie

jesi ^{inne} porar t'reci sui raugsiue, i jierony ugi wosm-
lany ale one ra uiepo ua wysek plas. } **LAST**

4 wielkiej swalui gdnie suje si mundony dle wopke
desz jostaci jochylonych w jednostajnyue nielu cial
4 dluem wyjciu h'ony nie posina uopnod lez
caga. Waqle ruel, to nie jedna rarbata jostajodziej
(od wyluelu p' wajny) jacy. Pnychodci lehorca
~~w bialym fartuelu~~, k'oi odwari elony, ra jej uanyus
biado. ~~to~~ jostaci w bialym fartuelu i suje slop'li nie
jnyjdie jej rarspic' ~~to~~ inne z drugiej zwianu.

I jnychodci dlicie amnesiji - jienony t'rauzart jednie
uo. uelusi, ~~to~~ dugi, t'reci i wencie my.

Bozjaulci jostajis jochylone uod uanyuami
ieguajs ues wopacelinyue jopreueniu w h'onyue euglony
to co uam tyte rany mo'irly: jnystyp'cie, ~~stranyjnie~~
~~na~~ epawiceliaty jak wyglada zycie, obrotitynie ues
w kotmamyde tuow a t'ow wstawiacie ~~w ty wocy~~
~~mo'osci j'owon~~ w j'owonuj wcywistosci. 13 punkto
od uelusi adgradie tylio braua ~~z~~ stranic i
formaluciei. O'nygnijz h'ilei kolejony do St'ertitamaek
4 Banliniji - Tamu l'edlicie uogke zyi re stryweie
"

barano w czipke praca "no niereko, przynajmniej".
 wstanie jostek, na ocrach wygoscobalycen indymiduo w
 uierolob ~~7344~~ do pracy hto my wshutek tego nie dostaję
 nie do jedrenie (elotomnie nie) - nie czelejpe ai
 odjedriemy mudoj ty na glony i ogony ze slaski
 i spod Hobem wymuluję haidp obrunyly eltele.

Do Hajimy ~~5~~ 30 rubli, wsluo uam z tego
 hupie otli 5 slidri, 1/2 tockuha sktele, kille
 kulitko w i paulty uowkorki. Gmidle, braue
 ty rambyge. Goupz, staję kolejone gokie spmedeję
 mleko, prauobrine mleko - kiltouha 6 rubli, -
 spethouie z Polalouami hto my jaidp wprout z uijueie.

Fak w Burubuluu Troory ty amie, jedlicę z uam
 uapewno hoboty tyds potrebie. wa uelicy telloje
 peucio. dunnie biato cernony otanelor teo sam
 co u nos w celi w smięto 3 telloje spozony pfeukciu
 z uostogę, ualeulu biato skrouk.

24 mesnie 40 rubu podpisuję elteleoraję. w godnie
 potem spolykou starnego demyplego janc. o base
 - to general Anstero hto s' repere - o druckono salutu
 jemy do uaryelu smieomyel pnes siele tyfycel w otarie
 haupturidow. T'war jest dobre!

*
Zawsze w pracy w polu ratujemy kowalski
obrona - a - ten niedziela to moj Boz, ten
juz mnie - paln ogni. To samo. U baroku sprawa je
wyjarku. W rani mojej nieobecnoei ucednie sawny
na polce matego niedziela z przyty mi wmyjni gu-
fikami - updy innymi z wgiarki z kongre dr. Stefana.

Text normal,

7344